

شماره : ۱۴۰/۴۲۹.....

تاریخ : ۱۴۰۱/۱۱/۱۸...

پیوست :

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری

اعضای شورای معاونان جهت استحضار

واحدهای مجری:

استان، مدیر کل

شهرستان، منطقه، ...

واحدهای آموزشی، ...

هماهنگ کننده در استان کمیته مستندسازی

کد: ۱۱/۱۴۰/۰۱/۱/۱۱۰ص

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان ...

با سلام و احترام

در اجرای راهکار ۵-۷ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، اقدام ملی ۱-۲-۱ سند راهبردی کشور در امور نخبگان و سیاست اجرایی ۱-۴ کلیات نظام تربیت استعداد های برتر در آموزش و پرورش، به منظور تحقق مأموریت و نیل به اهداف برنامه ملی «شناسایی و هدایت استعداد های برتر (شهاب)» (مصوب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۵ و اصلاحات نهایی آن در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۵) و در اجرای سیاست های اجرایی برنامه ملی شهاب در دوره ابتدایی مبنی بر «تنوع بخشی به موقعیت ها و تجربه های یادگیری برای تمام دانش آموزان» و «پیمایش تمام دانش آموزان در حوزه های استعدادی متنوع، توسط آموزگاران» (مصوب شورای راهبری شهاب در تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۲ و ابلاغی از سوی رئیس بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۳)، به پیوست «شیوه نامه اجرایی برنامه ملی شناسایی و هدایت استعداد های برتر (شهاب) در دوره ابتدایی» جهت اجرا ابلاغ می شود.

امید است با همت و تلاش مسئولان، همه جانبه و کارشناسی و با استفاده از توان و تجارب مدیریتی، همکاری و هم افزایی تمامی معاونان اداره کل آموزش و پرورش استان به ویژه معاون آموزش ابتدایی و دیگر عوامل مؤثر در راهبری و اجرای برنامه ملی شهاب، زمینه های ارتقای کیفیت اجرا و تحقق اهداف مورد نظر در این برنامه فراهم آید.

یوسف نوری

بنیاد ملی نخبگان

باسمه تعالی شانه

مادران ملی پرورش استعداد های برتر

این طرح «شهاب» طرح خوبی است. من شنیدم طرح شهاب مورد بی توجهی و بی لطفی قرار گرفته؛ نگذارید، مراقبت کنید. شناسایی استعداد های برتر در دوران تحصیلات ابتدائی و تحصیلات متوسطه بسیار مهم است. این چیزی است که نخبه حقیقی را به ما می شناساند، این چیزی است که نوابغ را به ما می شناساند... این در دوران مربوط به آموزش و پرورش، کار بسیار مهمی است؛ این طرح را دنبال بکنید. (رهبر معظم انقلاب اسلامی مدظله العالی، ۱۳۹۴/۰۷/۲۲)

شیوه نامه اجرایی

برنامه ملی شناسایی و هدایت استعدادهای برتر (شهاب)

در دوره ابتدایی

۱. مقدمه

در «چشم انداز مدرسه در افق ۱۴۰۴» مندرج در فصل چهارم «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش»، دارا بودن «ظرفیت پذیرش تفاوت های فردی، کشف و هدایت استعدادهای متنوع فطری و پاسخگویی به نیازها، علایق و رغبت دانش آموزان در راستای مصالح و چارچوب نظام معیار اسلامی» مورد تصریح قرار گرفته است. همچنین در «سند راهبردی کشور در امور نخبگان» بر «استقرار نظام شناسایی و هدایت استعدادهای برتر با روش های مربی محور، مرحله ای و نامحسوس، با تأکید همزمان بر سه وجه آموزشی، تربیتی و پژوهشی» جهت تحقق راهبرد کلان «استقرار نظام شناسایی و هدایت اجتماعات نخبگانی» تأکید شده است.

بر اثر باهم نگرانی این دو سند راهبردی، در «کلیات نظام تربیت استعدادهای برتر در آموزش و پرورش»، مصوب مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۷ شورای عالی آموزش و پرورش، «ارائه خدمات آموزشی و پرورشی ویژه، ناظر بر تنوع بخشی به برنامه های درسی به شیوه تلفیقی (عدم جداسازی) با نگاه گسترش یابنده و حداکثری» در دستور کار وزارت آموزش و پرورش قرار دارد. بر این اساس، «برنامه ملی شناسایی و هدایت استعدادهای برتر (شهاب) در دوره ابتدایی» در اجرای مصوبه مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۶ هیئت امنای محترم بنیاد ملی نخبگان (و اصلاحات بعدی آن) و منطبق بر سیاست های اجرایی برنامه ملی شهاب ابلاغی به شماره ۱۵/۵۹۵۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۳ معاون محترم علمی و فناوری ریاست جمهوری و رئیس بنیاد ملی نخبگان، بر اساس مفاد این شیوه نامه اجرا خواهد شد.

۲. مأموریت (مصوب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان)

مأموریت برنامه ملی شهاب عبارت است از «شناسایی، هدایت و حمایت آموزشی، تربیتی و معنوی استعداد‌های برتر از دوره ابتدایی تا پایان دوره متوسطه و زمینه‌سازی برای استمرار حمایت‌ها در مراحل مختلف آموزش عالی»؛ تفصیل برنامه‌های اجرایی برای تحقق این مأموریت در دوره ابتدایی، در این شیوه‌نامه درج شده است.

۳. اهداف (مصوب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان)

۳ - ۱. پرورش استعداد‌های برتر و سرآمد و ایجاد سازوکارهای مناسب برای رشد و بالندگی آنان به‌عنوان سرمایه‌های ملی و خدادادی

۳ - ۲. تقویت و درونی کردن هویت دینی و ملی دانش‌آموزان استعداد‌های برتر در دوره‌های تحصیلی مختلف آموزش عمومی به‌منظور احساس مسؤولیت برای ایفای نقش سازنده در اعتلای کشور

۳ - ۳. حمایت تربیتی و معنوی از دانش‌آموزان استعداد‌های برتر به‌منظور بهره‌مندی از توانمندی‌ها و قابلیت‌های آنها در تعالی و پیشرفت کشور

۴. جامعه هدف

جامعه هدف اجرای این شیوه‌نامه، عبارت است از «دانش‌آموزان پایه چهارم و پنجم و ششم ابتدایی در تمام مناطق آموزشی کشور و مدارس ایرانی خارج از کشور»

۵. فرایند شناسایی و هدایت

تمام دانش‌آموزان در نتیجه غنی‌سازی محیط و به چالش کشیده‌شدن در موقعیت‌های مناسب یادگیری، استعداد‌های خود را بروز و پرورش می‌دهند. از این‌رو، تنوع‌بخشی به نوع و سطح برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دوره ابتدایی برای پوشش سطوح مختلف نیازهای دانش‌آموزان، پیش‌نیاز یک برنامه شناسایی و پرورش استعداد است. به همین دلیل بر خلاف ترتیب پیش‌فرض در اصطلاح رایج «شناسایی و هدایت»، در بیان فرایندهای اجرایی برنامه ملی شهاب در این دوره، به طور مشخص فرایند «زمینه‌سازی (خلق موقعیت) و هدایت» مقدم بر فرایند «شناسایی» آمده است. در این دوره باید فرصت‌هایی فراهم گردد تا دانش‌آموزان در محیط کلاس درس، در محیط مدرسه یا خارج آن (تحت مدیریت اولیای مدرسه یا خانواده)، با استفاده از تجارب یادگیری چالش‌برانگیز و لذت‌بخشی که متناسب با علایق، سبک‌های یادگیری و حالت‌های بیان ترجیحی دانش‌آموزان طراحی شده‌اند، در سطوح بالا فرصت‌های مشارکت، تعامل، تفکر و کاوش را به دست آورده و مهارت‌های بنیادین خود را گسترش دهند.

در واقع اجرای این فرایندها که مبتنی است بر روند کسب شایستگی‌های فردی و جمعی در جریان تربیت (مشروح در مجموعه «مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی کشور»)، باید موقعیت‌محور، دانش‌آموز محور، ترکیبی، مداوم، آگاهانه، ارادی و متکی بر نظام معیار اسلامی باشد. در فرایند فراهم‌سازی تجربیات متنوع و گسترده با هدف غنی‌سازی، هنگامی که دانش‌آموز به موضوع یا حوزه مطالعاتی خاصی علاقه‌مندی نشان می‌دهد، تعاملاتی پویا در محیط مدرسه یا خارج از آن ایجاد می‌شود که با بررسی وضعیت و تعیین موقعیت دانش‌آموز، زمینه‌ساز ارائه خدمات ویژه به همه گروه‌های مخاطب می‌گردد. اهم فرصت‌های در دسترس برای تحقق این امر عبارت‌اند از: برنامه درسی، ارزشیابی کیفی و توصیفی، پروژه‌های علمی دانش‌آموزی و فرصت‌های متنوع یادگیری، طرح یار مهربان، المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای، جشنواره‌های فرهنگی و هنری و همچنین دیگر موقعیت‌های متنوع فعالیت یادگیری.

یکی از نتایج اقدامات فوق، ایجاد زمینه «شناسایی» استعداد‌های هریک از دانش‌آموزان در حوزه‌های متنوع و «هدایت» آنها به نحوی است که همه دانش‌آموزان بتوانند به استعداد‌ها و توانایی‌های خود توجه کنند و آنها را رشد و

پرورش دهند؛ بنابراین پیمایش تمام دانش‌آموزان پایه‌های چهارم تا ششم در تمامی مدارس، مورد تأکید است؛ به‌گونه‌ای که محدودیت‌ها و محرومیت‌های محیطی، اقتصادی، اجتماعی و آموزشی مانع شناسایی و رشد قابلیت‌ها و استعداد‌های آنان نشود.

منابع جمع‌آوری داده‌ها می‌تواند شامل مشاهدات کمی و کیفی معلمان و گزارش اولیای دانش‌آموزان از پیشرفت، توانایی شناختی، عملکرد، انگیزش و مشاهده رفتارها و ویژگی‌های دانش‌آموزان باشد؛ ولی محدود به این موارد نیست. فعالیت‌های آموزشی و پرورشی در کلاس و مدرسه، برگزاری مسابقات، اردوهای تابستانی، فعالیت‌های برون مدرسه‌ای و... می‌توانند در جمع‌آوری داده‌ها مفید واقع شوند. نتایج مشاهده عملکرد دانش‌آموزان، به‌مرور در طول سال تحصیلی در کاربرگ‌های حاوی گویه‌های رفتاری نشانگر استعداد‌های گوناگون ثبت می‌شود. در پایان سال، اطلاعات ثبت‌شده در کاربرگ‌های مزبور جمع‌بندی شده و نتیجه ارزیابی تجمیعی آموزگاران به‌صورت نیم‌رخ استعداد‌های گوناگون هریک از دانش‌آموزان، در قالب کاربرگ «ج» ارزشیابی کیفی - توصیفی ثبت می‌شود. فرایند شناسایی، به‌طور سالانه در پایه‌های تحصیلی دوره دوم ابتدایی (پایه‌های چهارم تا ششم) تکرار می‌شود، بدون آنکه آموزگاران پایه‌های بالاتر به اطلاعات ثبت‌شده پایه‌های قبلی دسترسی داشته باشند.

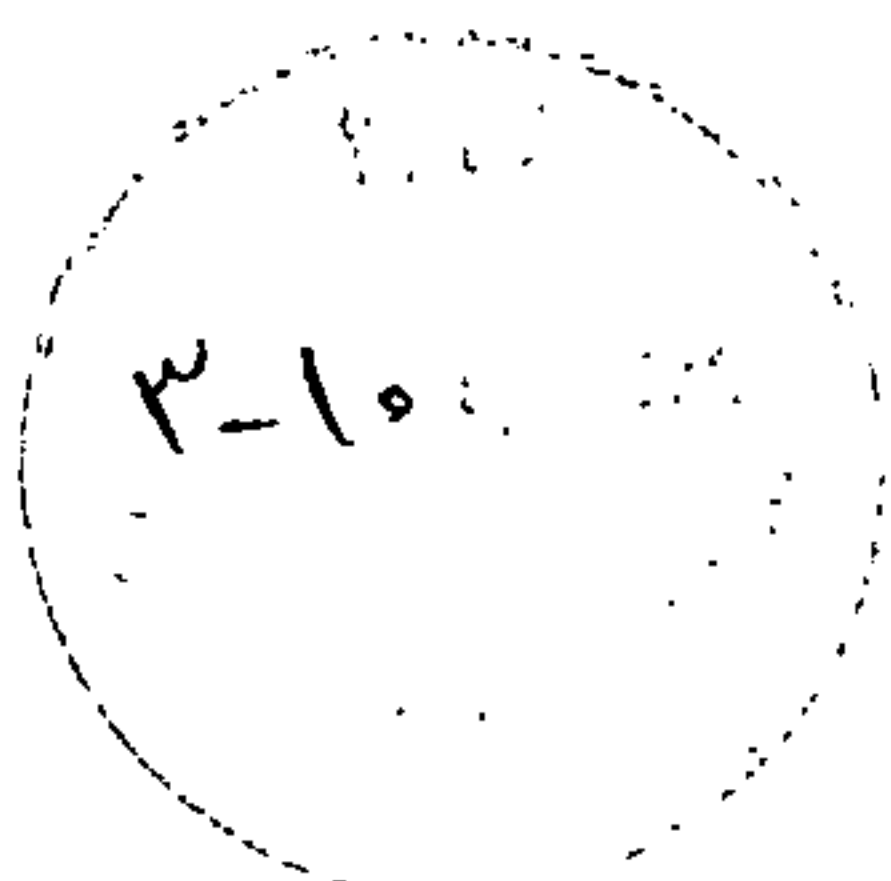
۵-۱. اقدامات مربوط به زمینه‌سازی (خلق موقعیت) و هدایت دانش‌آموزان در سطح کلاس

الف. ظرفیت‌ها و ملاحظات داخل کلاس

۱. استفاده از روش‌های فعال، مشارکتی و گروهی در تدریس
۲. تشکیل گروه‌های کاری دانش‌آموزی بر اساس همگنی استعدادها
۳. پرهیز از برچسب‌زنی به دانش‌آموزان در حوزه‌های استعدادی خاص

ب. ظرفیت‌ها و ملاحظات خارج کلاس

۴. طراحی و تخصیص تکالیف مهارت‌محور به دانش‌آموزان
۵. ارائه پروژه‌های دانش‌آموزی (علمی، هنری و...) متناسب با توانایی و علاقه‌مندی دانش‌آموزان
۶. تبادل اطلاعات با اولیای دانش‌آموزان در خصوص علایق و استعداد‌های آنان

۵-۲. اقدامات مربوط به زمینه‌سازی (خلق موقعیت) و هدایت دانش‌آموزان در سطح مدرسه

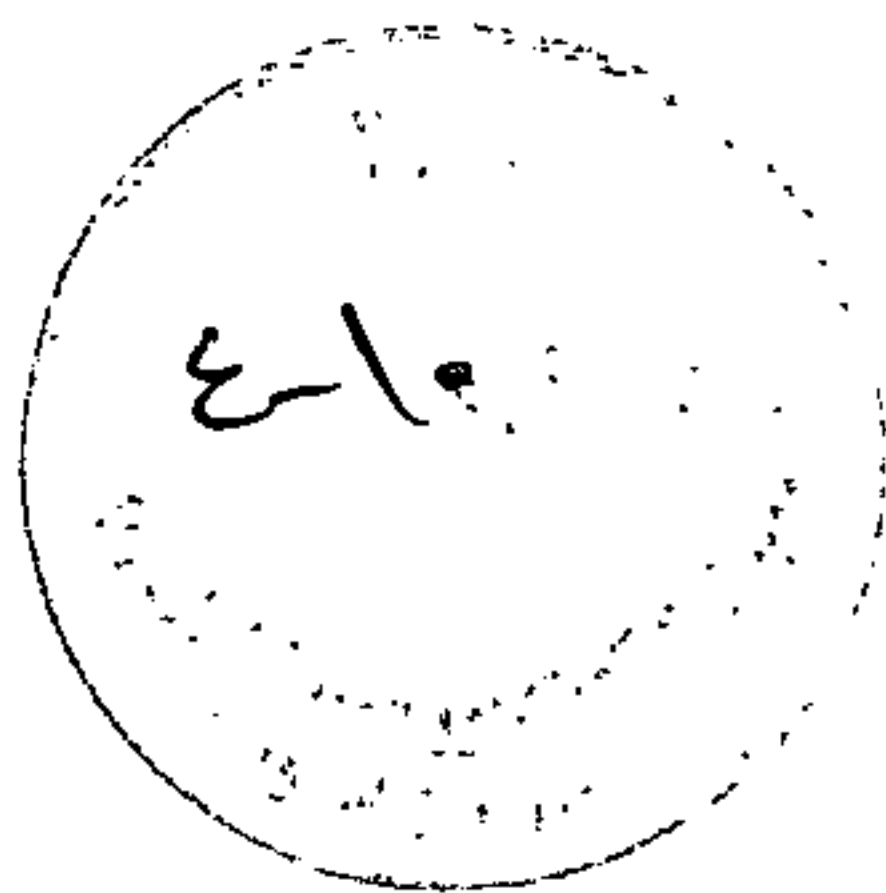
۱. تشکیل کلاس‌های فوق‌برنامه متناسب با حوزه‌های استعدادی دانش‌آموزان
۲. اعزام دانش‌آموزان به بازدیدهای (حضوری و مجازی) متنوع علمی، فرهنگی، هنری، اجتماعی و...
۳. تسهیل دسترسی دانش‌آموزان به مراکز آموزشی، پرورشی و پژوهشی برون مدرسه‌ای
۴. فراهم‌سازی زمینه برای حضور و مشارکت فعال دانش‌آموزان در مسابقات، جشنواره‌ها و رویدادها
۵. استفاده از ظرفیت برنامه ویژه مدرسه (بوم)
۶. آگاهی‌بخشی و مهارت‌افزایی اولیای دانش‌آموزان در خصوص روش‌های شناسایی، هدایت و پرورش استعدادهای

۵-۳. اقدامات مربوط به زمینه‌سازی (خلق موقعیت) و هدایت دانش‌آموزان در سطح منطقه

۱. تشکیل کلاس‌های فوق‌برنامه منطقه‌ای در پژوهش‌سراها، کانون‌های فرهنگی و تربیتی و...
۲. برنامه‌ریزی برای تسهیل دسترسی دانش‌آموزان به مراکز آموزشی، پرورشی و پژوهشی برون مدرسه‌ای
۳. تدوین و انتشار «راهنمای ظرفیت‌های پرورش استعدادهای دانش‌آموزان در منطقه/ ناحیه»
۴. جلب مشارکت دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، واحدهای تولیدی و صنعتی، مراکز فرهنگی و هنری و سازمان‌های مردم‌نهاد و ...
۵. بهره‌گیری از ظرفیت خیران و جهت‌دهی به فعالیت‌های مرتبط با مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها و مؤسسات در کمک به تأمین منابع مالی موردنیاز.

۵-۴. اقدامات مربوط به شناسایی استعدادهای دانش‌آموزان

۱. تدوین یا به‌روزرسانی نسخه شخصی جدول ارتباط دوسویه میان گویه‌های رفتاری (مندرج در کاربرگ ارزیابی استعدادهای دانش‌آموزان) با اجزاء و فعالیت‌های طراحی‌شده در برنامه درسی
 ۲. مشاهده عملکرد دانش‌آموزان و ثبت رفتارهای شاخص هریک از آنان منطبق با گویه‌های رفتاری در دفتر ثبت مشاهدات، به‌مرور در طول سال تحصیلی (با استفاده از جدول مذکور در بند بالا)
 ۳. کسب اطلاعات در خصوص رفتارهای شاخص هریک از دانش‌آموزان منطبق با گویه‌های رفتاری در خارج ساعات آموزشی از طریق گفت‌وگوهای متناوب با اولیای دانش‌آموزان و ثبت رفتارهای شاخص هریک از دانش‌آموزان منطبق با گویه‌های رفتاری در دفتر ثبت مشاهدات، به‌مرور در طول سال تحصیلی
 ۴. ثبت نظر آموزگار (در قالب سطوح چهارگانه) راجع به هریک از گویه‌های رفتاری برای هریک از دانش‌آموزان، به‌مرور در طول نیمه دوم سال تحصیلی (با اتکا به موارد ثبت‌شده در دفاتر ثبت مشاهدات، آثار جمع‌آوری‌شده در پوشه‌های کار دانش‌آموزان و گزارش عملکرد دانش‌آموزان در مسابقات و جشنواره‌های درسی، علمی، فرهنگی، هنری، ورزشی و... از سطح آموزشگاه تا سطح کشوری)
 ۵. جمع‌بندی اطلاعات ثبت‌شده در کاربرگ‌ها و ثبت نتیجه ارزیابی تجمیعی آموزگار به‌صورت نیم‌رخ استعدادهای گوناگون هریک از دانش‌آموزان، در قالب کاربرگ «ج» ارزشیابی کیفی - توصیفی
- تبصره ۱: در دبستان‌هایی که برخی از مواد درسی توسط آموزگاران تخصصی (غیر از آموزگار اصلی کلاس) تدریس می‌شود، اقدامات ردیف ۱ تا ۴ توسط آموزگاران تخصصی و اقدام ردیف ۵ پس از تعامل آموزگار اصلی با آموزگاران تخصصی، توسط آموزگار اصلی انجام شود.
- تبصره ۲: هنگام انتقال دانش‌آموز از یک مدرسه به مدرسه دیگر، تمامی سوابق و مستندات مربوط به شناسایی استعدادهای دانش‌آموز نیز باید به همراه سایر سوابق تحصیلی به مدرسه جدید منتقل شود.

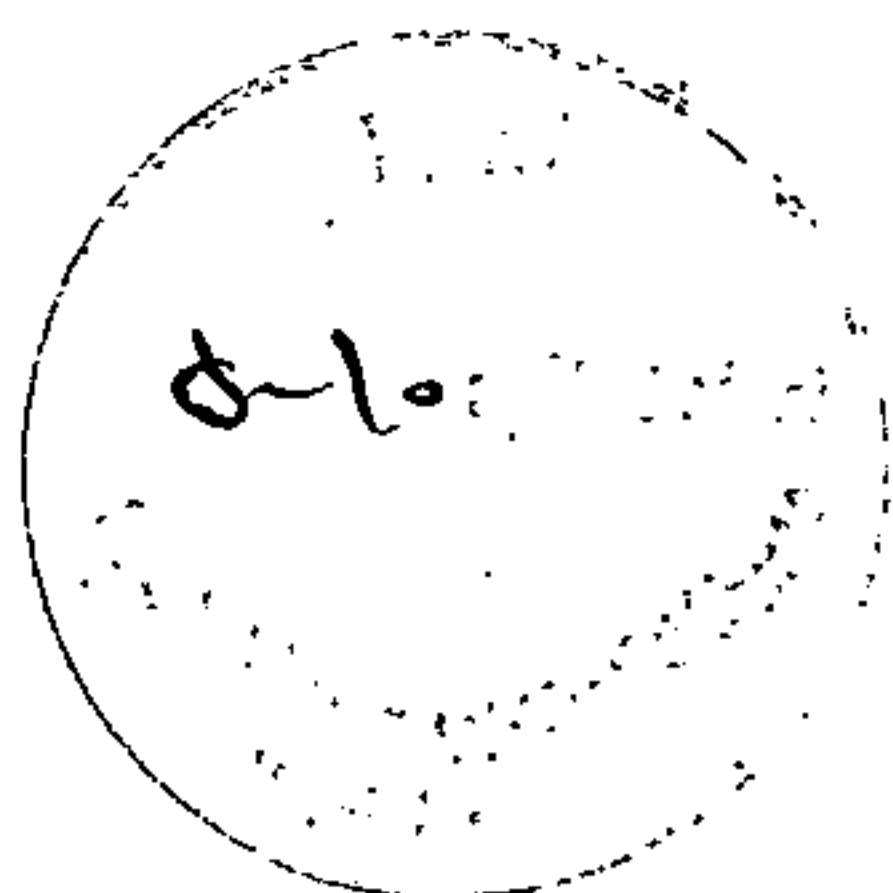
۶. ارکان و وظایف (مصوب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان)

برنامه ملی شهاب زیر نظر «شورای راهبری» با ریاست معاون مستعدان و آینده‌سازان بنیاد ملی نخبگان و «ستاد اجرایی مرکزی در وزارت آموزش و پرورش» با ریاست رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان و با بهره‌گیری از توانمندی علمی صاحب‌نظران عضو کمیته علمی و فنی، توسط ستادها و کارگروه‌های استانی، منطقه/ناحیه‌ای و مدرسه‌ای، به شرح زیر اجرا خواهد شد.

۶-۱. ستاد اجرایی استانی برنامه ملی شهاب (در قالب کمیته تخصصی آموزش و پرورش استان)

به منظور راهبری و مدیریت فرایندها در سطح استان، جلسات استانی برنامه ملی شهاب در ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها در قالب کمیته تخصصی آموزش و پرورش استان (موضوع بخشنامه شماره ۷۱۰/۴ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۲۰ آموزش و پرورش) تشکیل خواهد شد و علاوه بر اعضای اصلی، اعضای زیر نیز در جلسات کمیته حضور خواهند یافت:

- ۱- رئیس بنیاد نخبگان استان (نایب‌رئیس ستاد استانی شهاب)
 - ۲- معاون بنیاد نخبگان استان
 - ۳- دو نفر از صاحب‌نظران تعلیم و تربیت به پیشنهاد مدیرکل آموزش و پرورش استان و تأیید رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان
 - ۴- دو نفر از صاحب‌نظران امور نخبگان به انتخاب رئیس بنیاد نخبگان استان
 - ۵- رئیس اداره استعدادهای درخشان استان (دبیر)
- تبصره ۱:** یک نفر از صاحب‌نظران عضو ستاد از میان شخصیت‌های حوزوی استان و یک نفر نیز از بانوان انتخاب می‌شوند.
- تبصره ۲:** ابلاغ رئیس و نایب‌رئیس ستاد استانی توسط رئیس ستاد مرکزی و ابلاغ دیگر اعضا توسط مدیرکل آموزش و پرورش استان صادر می‌شود.

وظایف ستاد اجرایی استانی برنامه ملی شهاب، به شرح زیر است:

- ۱- برنامه‌ریزی برای اجرای مصوبات و ابلاغیه‌های ستاد اجرایی و تعیین وظایف واحدهای مختلف آموزش و پرورش استان در اجرای برنامه
- ۲- بهره‌گیری از متخصصان و مراکز تخصصی برای ارتقای دانش و مهارت‌های معلمان در شناسایی و حمایت دانش‌آموزان دارای استعداد برتر (در چارچوب سیاست‌ها و با هماهنگی سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان)
- ۳- برنامه‌ریزی و هماهنگی برای استفاده دانش‌آموزان دارای استعداد برتر از امکانات مراکز علمی و تحقیقاتی محلی
- ۴- جذب و سازمان‌دهی استادان، معلمان و صاحب‌نظران خبره برای حمایت علمی، تربیتی و معنوی از دانش‌آموزان تحت پوشش
- ۵- نظارت مستمر بر فرایندهای شناسایی، هدایت و پشتیبانی دانش‌آموزان دارای استعداد برتر در سطح استان و هدایت آن

جلسات ستاد اجرایی استانی شهاب، باید حداقل یک‌بار در هر چهار ماه تشکیل و صورت‌جلسه و گزارش تفصیلی عملکرد آن، به دبیرخانه ستاد اجرایی مرکزی شهاب ارسال شود. به‌منظور زمینه‌سازی اجرای روان و سریع فرایندهای اجرایی برنامه ملی شهاب در سطح استان، اهم وظایف تعدادی از معاونت‌ها و ادارات زیرمجموعه اداره کل آموزش و پرورش استان، به شرح زیر تعیین شده است:

اهم وظایف معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع:

- ۱- برنامه‌ریزی و اجرای دوره‌های آموزشی کارشناسان مرتبط با برنامه شهاب در مناطق آموزشی، مدیران و معاونان مدارس و آموزگاران مجری برنامه شهاب
- ۲- تهیه و ارائه گزارش برگزاری دوره‌های آموزشی برنامه شهاب
- ۳- اعمال نتیجه ارزیابی عملکرد کارکنان مدارس ابتدایی (مرتبط با برنامه ملی شهاب) در فرایند رتبه‌بندی معلمان

اهم وظایف معاونت آموزش ابتدایی:

- ۱- نظارت بر عملکرد کارگروه‌های اجرایی برنامه شهاب در ادارات آموزش و پرورش سطح استان از طریق حضور دوره‌ای در جلسات این کارگروه‌ها
- ۲- نظارت بر اجرای دوره‌های آموزشی ویژه مجریان برنامه
- ۳- بازدید و نظارت بر فرایند اجرای برنامه شهاب در مدارس مجری با همکاری اداره استعدادهای درخشان استان
- ۴- بهره‌گیری از ظرفیت دبیرخانه‌های راهبری گروه‌های آموزشی و راهبران آموزشی برای توانمندسازی و نظارت بالینی معلمان در اجرای برنامه
- ۵- پیگیری و نظارت بر ثبت نتایج ارزیابی حوزه‌های استعدادی تمامی دانش‌آموزان در سامانه مربوط
- ۶- پیگیری و زمینه‌سازی طراحی و اجرای فعالیت‌های متناسب با نیازها و علایق دانش‌آموزان دوره ابتدایی در مراکز آموزشی، پرورشی و پژوهشی برون مدرسه‌ای (پژوهش‌سراها، کانون‌های فرهنگی و تربیتی و...)

اهم وظایف معاونت آموزش متوسطه:

- ۱- همکاری در اجرای فعالیتهای متناسب با نیازها و علایق دانش‌آموزان دوره ابتدایی در مراکز آموزشی، پرورشی و پژوهشی برون مدرسه‌ای (پژوهش‌سراها)
- ۲- همکاری در تهیه اطلس ظرفیتهای و تواناییهای هدایتی، شناسایی مراکز فعال موجود و برنامه‌ریزی برای ارجاع دانش‌آموزان به مراکز علمی، پژوهشی، هنری و...

اهم وظایف معاونت پرورشی و فرهنگی:

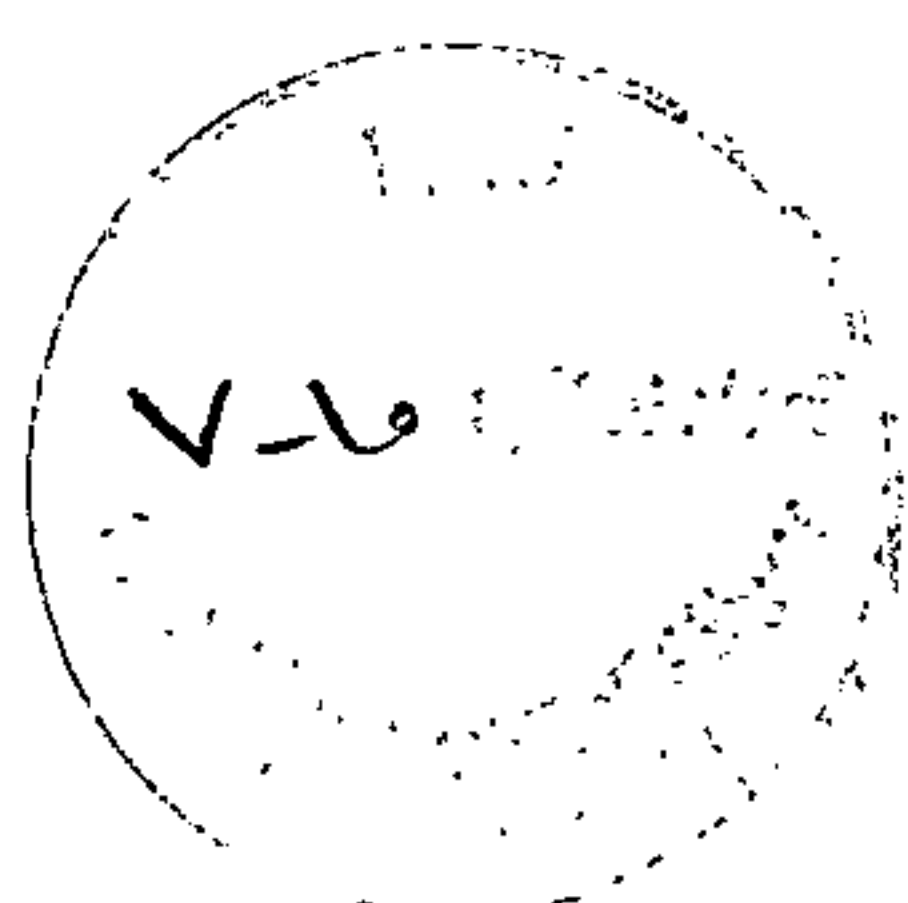
- ۱- اجرای فعالیتهای متنوع متناسب با نیازها و علایق دانش‌آموزان دوره ابتدایی در مراکز پرورشی (کانونهای فرهنگی و تربیتی، دارالقرآن‌ها و...)
- ۲- تهیه و تولید راهنمای عمل فرهنگی و تربیتی ویژه دوره ابتدایی با توجه به اقتضائات استانی و محلی

اهم وظایف اداره استعدادهای درخشان:

- ۱- راهبری اجرای برنامه ملی شهاب در سطح استان
- ۲- پیگیری صدور ابلاغ اعضای ستاد اجرایی استانی و رؤسای کارگروههای اجرایی شهاب در مناطق آموزشی
- ۳- برنامه‌ریزی برای تشکیل منظم جلسات ستاد اجرایی استانی برنامه ملی شهاب، تنظیم دستور جلسات و پیگیری اجرایی شدن مصوبات ستاد
- ۴- همکاری در اجرای دوره‌های آموزشی ویژه مجریان برنامه
- ۵- نظارت بر عملکرد کارگروههای اجرایی برنامه شهاب در ادارات آموزش و پرورش سطح استان از طریق حضور دوره‌ای در جلسات این کارگروه‌ها
- ۶- پیگیری و نظارت بر ثبت نتایج ارزیابی حوزه‌های استعدادی تمامی دانش‌آموزان در سامانه مربوط
- ۷- بازدید و نظارت بر تمامی مراحل اجرای برنامه شهاب (برگزاری دوره‌های آموزشی، انجام فرایندهای شناسایی و هدایت و رصد میزان تحقق اهداف مورد نظر)
- ۸- پاسخ‌گویی و پیگیری موارد خاص مرتبط با اجرای برنامه شهاب

اهم وظایف اداره انجمن اولیا و مربیان:

- ۱- برنامه‌ریزی و نظارت بر برگزاری جلسات و کارگاههای آموزش خانواده با موضوع روشهای شناسایی و پرورش استعدادهای دانش‌آموزان بر اساس سرفصل و محتوای ابلاغی از ستاد اجرایی مرکزی شهاب
- ۲- تهیه و توزیع نسخه الکترونیکی یا چاپی کتابچه‌ها و بروشورهای آموزشی و ترویجی مناسب برای اولیای دانش‌آموزان بر اساس محتوای ابلاغی ستاد اجرایی مرکزی شهاب

اهم وظایف اداره ارزیابی عملکرد:

۱- به روزرسانی و متناسب سازی ابزارهای نظارت و ارزیابی مدارس ابتدایی با توجه به فرایندهای شناسایی و هدایت برنامه ملی شهاب

۲- تنظیم گزارش های دوره ای و موردی از عملکرد مدارس ابتدایی در برنامه ملی شهاب و ارائه به ستاد استانی

۶-۲. کارگروه اجرایی برنامه ملی شهاب در منطقه / ناحیه

به منظور مدیریت و هماهنگی فرایندها در سطح منطقه/ ناحیه، جلسات منطقه ای/ ناحیه ای برنامه ملی شهاب در ادارات آموزش و پرورش مناطق/ نواحی در قالب کارگروه اجرایی برنامه ملی شهاب در منطقه/ ناحیه تشکیل خواهد شد. اعضای این کارگروه عبارت است از:

۱. رئیس اداره آموزش و پرورش منطقه/ ناحیه (رئیس کارگروه)

۲. معاون آموزش ابتدائی (دبیر کارگروه)

۳. معاون آموزش متوسطه

۴. معاون پرورشی و فرهنگی

۵. معاون پشتیبانی

۶. کارشناس مسئول آموزش دوره ابتدایی

۷. کارشناس مسئول انجمن اولیا و مربیان

۸. کارشناس مسئول فناوری

۹. دو نفر از مدیران و دو نفر از آموزگاران مجری برنامه در مدارس ابتدایی به انتخاب رئیس کارگروه

تبصره: ابلاغ رئیس کارگروه اجرایی منطقه/ ناحیه از سوی رئیس ستاد اجرایی استانی و ابلاغ سایر اعضا، از سوی رئیس کارگروه صادر خواهد شد.

وظایف کارگروه اجرایی برنامه ملی شهاب در اداره آموزش و پرورش منطقه/ ناحیه، به شرح زیر است:

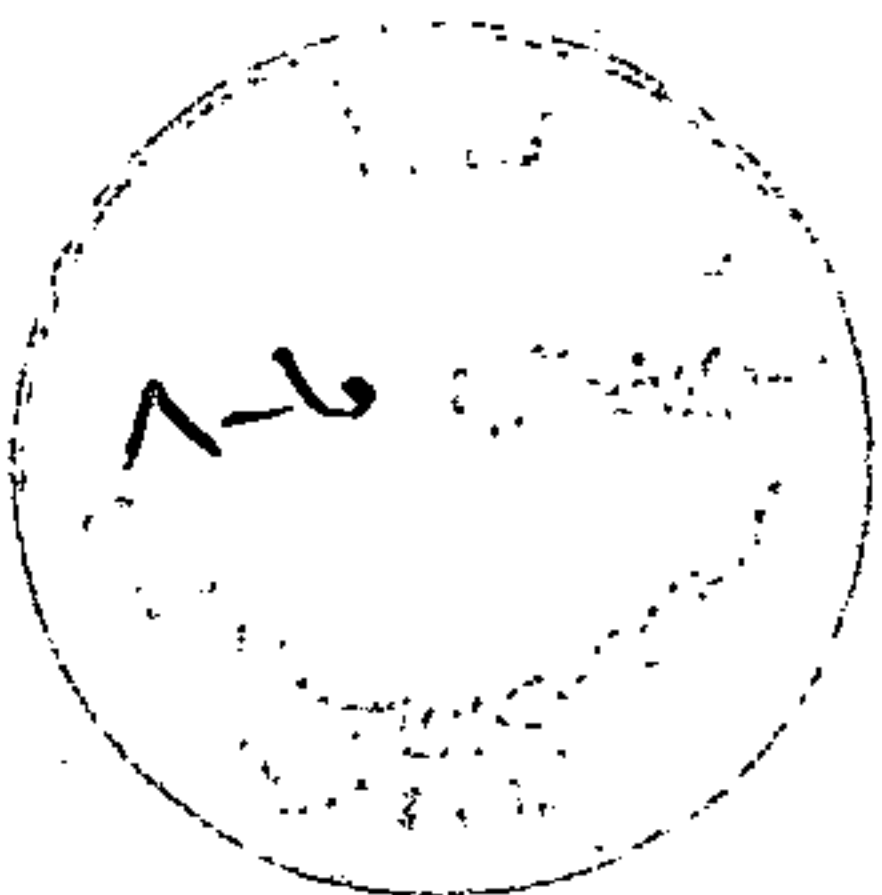
۱- اجرای مصوبات و ابلاغیه های ستاد اجرایی استانی و تعیین وظایف واحدهای مختلف آموزش و پرورش منطقه/ ناحیه در اجرای برنامه

۲- بهره گیری از ظرفیت گروه های آموزشی دوره ابتدایی، راهبران آموزشی و مدرسان آموزش دیده برنامه ملی شهاب برای ارتقای دانش و مهارت های آموزگاران در اجرای برنامه

۳- برنامه ریزی و هماهنگی برای تسهیل و توسعه استفاده دانش آموزان از امکانات مراکز آموزشی، پرورشی و پژوهشی برون مدرسه ای

۴- پیگیری ثبت نتایج ارزیابی حوزه های استعدادی تمامی دانش آموزان در سامانه

۵- گردآوری اطلاعات مربوط به ظرفیت های موجود پرورش استعدادهای مختلف دانش آموزان (اعم از افراد، اماکن، تجهیزات و...) در سطح منطقه/ ناحیه و تدوین و انتشار آن در قالب «راهنمای ظرفیت های پرورش استعدادهای دانش آموزان در منطقه/ ناحیه»

جلسات کارگروه اجرایی برنامه ملی شهاب در منطقه/ ناحیه، باید حداقل یکبار در هر دو ماه تشکیل و گزارش تفصیلی عملکرد آن، هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ستاد اجرایی استانی برنامه ملی شهاب ارسال شود.

۶-۳. کارگروه اجرایی برنامه ملی شهاب در مدرسه

کارگروه اجرایی برنامه ملی شهاب در مدرسه، به منظور نظارت بر فرایندهای شناسایی و هدایت، هماهنگی و زمینه سازی اجرای شایسته این فرایندها و هم افزایی و تبادل تجارب مجریان، در قالب شورای مدرسه (با دعوت از آموزگاران منتخب مجری برنامه ملی شهاب، حسب ضرورت) فعالیت خواهد کرد.

۷. آموزش، بازآموزی و مهارت افزایی مجریان

به منظور اجرای مناسب برنامه ملی شهاب، لازم است مجریان در کلیه سطوح نسبت به اهداف، مبانی نظری، راهکارهای اجرایی و ملاحظات این برنامه توجیه شده و هر گروه از مجریان، در حوزه صلاحیت های مورد نیاز برای ایفای نقش خود، در دوره های زمانی مناسب به خوبی آموزش ببینند. این آموزش ها به شیوه های گوناگون از جمله برگزاری کارگاه های آشنایی و مهارت افزایی برنامه ملی شهاب، برگزاری دوره های مجازی آموزشی و توجیهی، انتشار و توزیع جزوات آموزشی و... قابل ارائه است.

برنامه و محتوای آموزشی برای کارشناسان، مدیران، آموزگاران و سایر کارکنان مدارس ابتدایی باید به نحوی طراحی و تدوین شود که ایشان ضمن آشنایی با اهداف و مبانی برنامه ملی شهاب، خصوصاً نسبت به نقش های اختصاصی خود و نحوه ایفای آن با تأکید بر مفاد بند ۵ (به تفکیک برای سطح کلاس، مدرسه و منطقه/ناحیه) و بند ۶ این شیوه نامه (برای سطح استان و منطقه) کاملاً توجیه شوند. یکی از اقدامات بایسته برای این منظور، تهیه جزواتی تحت عنوان «راهنمای عمل» هریک از گروه های شغلی مخاطب، برای تبیین و شرح مفاد بند ۵ و ۶ این شیوه نامه است.

شایسته است برنامه ریزی به نحوی صورت گیرد که هر ساله حداقل ۲۰ درصد کارکنان دبستان ها و آموزگاران پایه های چهارم تا ششم، با اولویت کسانی که قبلاً در این دوره ها شرکت نکرده اند (با پیش بینی آموزش به میزان حداقل ۱۶ ساعت) یا مدت زمان بیشتری از آخرین نوبت حضور ایشان در این جلسات گذشته است (با پیش بینی بازآموزی و مهارت افزایی به میزان حداقل ۴ ساعت)، در دوره ها شرکت نمایند. همچنین لازم است سازوکار مورد نیاز برای شرکت کارکنان دبستان های غیردولتی در این دوره ها نیز پیش بینی شود.

۸. نظارت و ارزیابی

نظارت عالی بر حسن اجرای برنامه ملی شهاب را شورای راهبری (مستقر در بنیاد ملی نخبگان) و ستاد اجرایی مرکزی (مستقر در سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان) از طریق تعیین و اعزام گروه‌های نظارتی و دریافت و بررسی گزارش‌های استانی بر عهده دارند. گروه‌های تعیین‌شده از سوی ستادهای اجرایی استانی، با انجام بازدیدهای دوره‌ای و موردی و حضور در جلسات کارگروه‌های اجرایی شهاب در ادارات آموزش و پرورش، بر کیفیت اجرای برنامه در مدارس نظارت خواهند کرد. همچنین ناظران منتخب بنیادهای نخبگان استانی، براساس شاخص‌های کمی و کیفی ابلاغی از دبیرخانه شورای راهبری، بر حسن اجرای برنامه نظارت خواهند داشت.

۹. تقدیر از مجریان برتر

در پایان سال تحصیلی، تعدادی از مجریان برنامه ملی شهاب شامل کارکنان مدارس ابتدایی و کارشناسان ادارات آموزش و پرورش که عملکرد شاخصی در اجرای این برنامه داشته‌اند، به شرح زیر مورد تقدیر قرار خواهند گرفت:

۱- تقدیر ۱۰ درصد از مجریان برتر در سطح منطقه/ ناحیه (به انتخاب کارگروه شهاب منطقه/ ناحیه) توسط رئیس اداره آموزش و پرورش منطقه/ ناحیه

۲- تقدیر ۲ درصد از مجریان برتر در سطح استان (به انتخاب ستاد اجرایی استان) توسط مدیرکل آموزش و پرورش استان

۳- تقدیر ۰/۵ درصد از مجریان برتر در سطح استان (به انتخاب ستاد اجرایی استان) توسط رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان

۱۰. اعتبارات اجرای برنامه

هزینه‌های برگزاری دوره‌های تأمین مدرس کشوری توسط سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان تأمین خواهد شد. بخش اصلی هزینه‌های دوره‌های استانی بازآموزی معلمان (به ازای نفر ساعت) از سوی سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان و به میزان تخصیص و تأمین بودجه در وجه استان پرداخت خواهد شد. بدیهی است اجرای آن دسته از فعالیت‌ها که مستلزم صرف هزینه از طرف ستاد است، به شرط تأمین و تخصیص اعتبار مورد نیاز است.

